

Ajuntament de Banyoles

Rosa Maria Melero Agea, Secretària de l'Ajuntament de Banyoles, comarca del Pla de l'Estany

CERTIFICO:

Que el Ple de l'Ajuntament en Sessió Ordinària del dia 27 de novembre de 2023, prèvia convocatòria i amb l'assistència del quòrum legalment establert per a la seva constitució, adoptà, entre d'altres, l'acord següent:

Moció presentada pel GM Partit dels socialistes de Catalunya-convivència i Progrés-Candidatura de Progrés (PSC-CiP-CP), per a la creació d'un organisme tècnic d'avaluació de l'impacte de l'escalfament global i l'escassetat d'aigua a Banyoles i de disseny d'estratègies per adaptar la gestió d'aquest recurs natural.

El document de l'anomenada Concòrdia sobre les Aigües de l'Estany, del 3 de juny de 1685, subscripta entre el Monestir de Sant Esteve, la Universitat o Comú de Banyoles i diversos particulars de la vila, va posar fi al litigi que havia sorgit entre la Corona i els actors que acabem de citar, amb la declaració de l'estany com a bé comunal, que fou confirmada de forma definitiva per la sentència de 25 de setembre de 1996, de la Sala contenciosa administrativa (Secció 5ª) del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sentència 586/1996, dictada en el recurs 1476/1993). Aquesta Sentència esdevingué ferma per Sentència del Tribunal Suprem de 16 de desembre de 2002, de la Sala contenciosa administrativa (Secció 4ª), dictada en el recurs 7821/1996, que va desestimar el recurs de cassació interposat per motius d'inadmissió.

Així doncs, Banyoles és l'únic municipi de Catalunya que no està sota la jurisdicció de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i, en conseqüència, no pertany al domini hidràulic de la Generalitat. El municipi disposa d'un batlle d'aigües que s'encarrega de la xarxa de recs i comportes municipals i gestiona els usos recreatius i esportius de l'estany. La gestió per al consum humà recau en l'empresa externa de concessió municipal Aigües de Banyoles SAU. El bé comunal de les aigües de l'estany queda recollit també en documents com ara el Reglament d'Activitats de l'Estany de Banyoles, que incorporà la darrera modificació acordada pel ple de l'Ajuntament de Banyoles el 24 de febrer de 2014 i va entrar en vigor el 8 de maig del mateix any; o el Reglament del Servei Municipal d'Abastament d'Aigua Potable de Banyoles, també aprovat en sessió ordinària pel ple el dia 24 de febrer de 2014 i que va entrar en vigor el 21 de març del mateix any.

L'estany de Banyoles té un gran valor ecològic i és l'habitat de diverses espècies de fauna i flora. La conservació de la biodiversitat i la protecció de l'ecosistema són qüestions importants en la gestió de les aigües que es combinen amb els usos

Ajuntament de Banyoles

recreatiu, esportiu i els vinculats amb el turisme. La qualitat de l'aigua de l'estany és un aspecte crític per a la seva gestió i conservació de manera que les mesures de control de la qualitat i la prevenció de la contaminació són cabdals per garantir la salut de l'ecosistema aquàtic. Amb aquesta finalitat, l'Ajuntament té en vigor normatives i regulacions que afecten l'estany en coherència amb les lleis i polítiques ambientals vigents a Catalunya i a l'Estat.

El canvi climàtic ja no es una amenaça futura, sinó una realitat que es manifesta al amb períodes de sequera continuats i severa que, avui, amenacen la viabilitat de la cultura de consum d'aigua. El dilluns dia 21 de novembre, el Govern de la Generalitat, davant l'agreujament de la sequera, va activar un nou escenari de pre-emergència, previst en el Pla de Sequera, amb mesures transitòries i d'adaptació. La pre-emergència comporta restriccions en el consum, vol forçar l'estalvi abans d'arribar al llindar del 16% de volum dels embassaments que determina l'estat d'emergència i allunyar el risc de restriccions més crítiques. Són mesures que ha d'aprovar el Consell d'Administració de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i seran efectives a partir de que la resolució quedi publicada al Diari Oficial de la Generalitat (DOGC).

Les mesures més destacades d'aquest escenari són la restricció a un consum màxim de 210 litres d'aigua per habitant al dia; i la prohibició del reg de gespa, excepte en superfícies destinades a la pràctica federada de l'esport en les quantitats mínimes necessàries i el reg de supervivència per a l'arbrat; d'omplir piscines privades d'ús individual o unifamiliar; de la neteja amb aigua potable de carrers, clavegueram, paviments, façanes i similars, públics o particulars; de la neteja de vehicles fora dels establiments comercials dedicats a aquesta activitat; i l'ompliment total o parcial de fonts ornamentals, llacs artificials i altres elements d'ús estètic de l'aigua.

El caràcter de bé comunal de les aigües de l'estany ha fet que les actuals restriccions per sequera que imposa el Govern no tinguin efecte a Banyoles. En l'Article 1 del Reglament del Servei Municipal d'Abastament d'Aigua Potable de Banyoles, s'acredita que «...les aigües de l'Estany de Banyoles, com a bé comunal, són de titularitat de l'Ajuntament de Banyoles, que, per tant, és qui n'exerceix l'administració. Aquest caràcter comunal l'exclou del domini públic hidràulic, exclusió que és reconeguda per la disposició addicional primera del Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Aigües». I s'especifica que: «Per això, les mesures d'excepcionalitat en episodis de sequera decretades per l'Agència Catalana de l'Aigua es consideraran orientatives i indicatives i l'Ajuntament establirà les resolucions oportunes en funció del nivell d'aigua de l'Estany i en dictarà la seva utilització i aprofitament».

SIGNATURES

1.- ROSA MARIA MELERO AGEA (TCAT) (Secretària), 29/11/2023 14:13
2.- Miquel Noguer Planas (TCAT) (Alcalde), 29/11/2023 18:22

Ajuntament de Banyoles

Banyoles és una excepció en el context de sequera. El municipi viu en una relativa normalitat però l'estany ha patit episodis de pèrdua de volum d'aigua preocupants a causa de l'escalfament global. Malgrat l'excepcionalitat, Banyoles forma part d'un entorn sobre el qual l'impacte del canvi climàtic s'està produint d'una manera més severa a causa de les condicions específiques de la regió mediterrània. Un informe sobre l'estat hidrodinàmic actual de l'Estany firmat per la Doctora Teresa Serra i el Doctor Jordi Colomer, del Departament de Física, Universitat de Girona, disposa que les dades *«demonstren que el canvi climàtic actual juntament amb l'esgotament dels recursos d'aigua subterrània ha afectat fortament la hidrogeologia i la limnologia de l'estany i també la distribució de sediments en suspensió a la columna d'aigua. La reducció del cabal d'aigua subterrània, lliga a la variabilitat climàtica i l'ús superficial de l'aigua, com a recurs, ha multiplicat per cinc el temps de residència de les aigües de l'estany, de 0,682 anys el 1993 a 3,2 anys durant el període 2019-2023. L'augment del temps de residència de l'aigua de l'estany podria comportar conseqüències ecològiques posteriors en l'equilibri de nutrients al llac. Com que l'extracció d'aigua per al consum humà ha assolit valors similars als dels fluxos d'aigua més baixos que entren a l'estany, és probable que el temps de residència continuï augmentant.»*

L'informe alerta que *«La hidrologia de l'Estany de Banyoles ha entrat, en la darrera dècada, en un estat crític, en el que el recurs natural de l'aigua que entra pel seu fons (gairebé la totalitat) s'igualava amb la que s'utilitza per a consum humà. L'augment del temps de residència pot tenir importants conseqüències ecològiques a causa dels impactes sobre l'equilibri de contaminants i nutrients del sistema. S'espera que la gravetat de les sequeres persistents a la Mediterrània occidental, la disminució prevista de les precipitacions en la majoria dels escenaris de canvi climàtic per al segle XXI i l'augment del consum humà d'aigua, tal com es mostra en aquest estudi, podran tenir un impacte limnològic i ecològic significatiu a l'Estany de Banyoles.»*

Les dades, el context climàtic i les evidències científiques porten a la conclusió que és necessària una revisió profunda dels sistemes de gestió de l'aigua de l'estany de Banyoles relatius a l'ús domèstic, agrícola, industrial o recreatiu. És una revisió que s'ha de produir en base als criteris de la propietat basats en l'experiència dels responsables tècnics de la gestió de l'estany; a les particularitats de la gestió i al coneixement científic. Tot ha de tenir el propòsit d'encarar el municipi cap a una nova cultura de relació amb l'aigua, conservar la vitalitat dels recursos hídrics i establir un criteri de gestió de referència al país i a Europa.

Per tots aquests motius, el Ple de la Corporació aprova per **UNANIMITAT** dels 21 membres presents en la sessió dels 21 que legalment el constitueixen: **Vots a favor:** GM Junts Banyoles-CM (11). GM ERC-SomB (6), GM SBNY-CUP-AMUNT (3). GM PSC-CiP-CP (1) el següent

Codi Segur de Verificació: afd083b-d727-48cf-87b9-d60aaa90b584
Origen: Administració
Identificador documento original: ES_L01170157_2023_2674764
Data d'impressió: 28/02/2024 11:54:20
Pàgina 4 de 4

SIGNATURES

1.- ROSA MARIA MELERO AGEA (TCAT) (Secretària), 29/11/2023 14:13
2.- Miquel Noguer Planas (TCAT) (Alcalde), 29/11/2023 18:22

Ajuntament de Banyoles

ACORD

1. Que l'Ajuntament de Banyoles creï una comissió tècnica de treball que tingui la funció d'avaluar l'impacte de l'escalfament global i l'escassetat d'aigua a Banyoles i dissenyi estratègies per adaptar la gestió d'aquest recurs natural a les noves condicions climàtiques.
2. Que aquesta comissió tècnica estigui conformada per experts en la matèria de l'Ajuntament de Banyoles, com a representant de la propietat; de l'empresa Aigües de Banyoles SAU, en la seva condició de gestor del recurs; i de la Universitat de Girona, com a principal referència en el coneixement científic relatiu a l'estany.

I perquè així consti, i tingui els efectes oportuns, lliuro aquesta certificació per ordre i amb el vist-i-plau del Sr. Alcalde, amb l'advertiment a què es refereix l'article 206 del Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, i d'acord amb els termes que resultin de la redacció definitiva de l'acta corresponent.

DOCUMENT SIGNAT ELECTRÒNICAMENT

